

مجموعه کتاب‌های امتحانی

فینال

امتحان نهایی

پایه

نظام جدید

final

عربی عمومی

مؤلفین: گروه عربی فرا:

سهیلا خاکباز

امینه کارآمد

اسماعیل یونس پور لنگرودی

انتشارات مشاوران آموزش

ناشر تخصصی عمومی و علوم انسانی

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

مهارت واژه‌شناسی و درک و فهم

مفرد و جمع‌ها

مفرد	معنی	جمع
الكبير	بزرگ	الكبار
الحلم	رؤیا	الأحلام
العاصمة	پایتخت	العواصم
الرمز	نماد، سمبل	الرموز
الصغير	کوچک	الصغار
الشديدة	سختی	الشدائد
الحبل	تار، ریسمان	الأحبال

متضادها

کلمه	معنی	مترادف
المنام	خواب	النوم
التراب	خاک (گل)	الطين
المباراة	مسابقه	المسابقة

متضادها

کلمه	معنی	متضاد
الكبار	بزرگان	الصغار
الكريم	بزرگوار	اللتيم
المتوا	فروتن	المتكبر

مهم‌ترین جملات مفهومی

فَاصِرٍ صَبْرًا جَمِيلًا.	به زیبایی صبر کن.
أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا.	خداوند را بسیار یاد کنید.
لَا يُؤْمِنُ أَحَدٌ مِنْكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ.	ایمان ندارد احدی از شما، تا دوست داشته باشد برای برادرش آنچه را برای خودش دوست دارد.
جَعَلَ اللَّهُ التَّوَّاصِعَ آلَةَ الْعَقْلِ وَ التَّكْبُرَ آلَةَ الْجَهْلِ.	خداوند فروتنی را وسیله عقل و تکبر را وسیله نادانی قرار داد.
مُعَلِّمٌ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُهَا أَحَقُّ بِالْإِجْلَالِ مِنْ مُعَلِّمِ النَّاسِ وَ مُؤَدِّبِهِمْ.	آموزگار و ادب آموزنده خویشتن از آموزنده و ادب‌آموز دیگران در گرمی داشتن شایسته‌تر است.
لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ.	ایمان ندارد کسی از شما تا برای برادرش دوست بدارد آنچه را برای خودش دوست دارد.
إِذَا أَنْتَ أَكْرَمْتَ الْكَرِيمَ مَلَكَتْهُ وَ إِنْ أَنْتَ أَكْرَمْتَ اللَّئِيمَ هَمَزَتْ.	اگر انسان بزرگوار را گرمی داشتی او را صاحب می‌شوی و اگر انسان فرومایه را گرمی داشتی سرکشی می‌کند.
ادَّعَى التَّعَلُّبُ شَيْئًا وَ طَلَبَ قَيْلَ هَلْ مِنْ شَاهِدٍ قَالَ الذَّنْبُ.	روباه چیزی ادعا کرد و [آنرا خواست]؛ گفته شد آیا شاهدی داری؟ گفت: دُم. (به روباه گفتند شاهدت کیست گفت دمم.)
مَنْ سَعَى رَعَى، وَ مَنْ لَزِمَ الْمَنَامَ رَأَى الْأَحْلَامَ.	هر کس تلاش کند می‌چرد و هر کس بخوابد خواب می‌بیند.
إِذَا أَرَادَ اللَّهُ هَلَاكَ النَّمْلَةِ أَنْبَتَ لَهَا جَنَاحَيْنِ.	هرگاه خداوند نابودی مورچه را بخواهد برایش دو بال می‌رویانند.
مُدَّ رَجْلَكَ عَلَى قَدَرِ كِسَائِكَ.	پایت را به اندازه جامه‌ات دراز کن.
عِنْدَ الشَّدَائِدِ يُعْرِفُ الْإِخْوَانُ.	در هنگام سختی‌ها برادران شناخته می‌شوند.

مهارت شناخت و کاربرد قواعد

مفعول مطلق

مفعول مطلق، مصدری از ریشه فعل است.

در این رابطه دقت کنید که اگر فعل جمله، جزء افعالی باشد که در ماضی سوم شخص مفرد خود بیش از سه حرف دارند معمولاً از مصدر مربوط به همان وزن به‌عنوان مفعول مطلق استفاده شده باشد و یا اگر جزء فعل‌هایی باشد که در ماضی سوم شخص خود فقط ۳ حرف دارند نیز مصدر متناسب با چنین فعلی به کار رود.

مثال: قرأ الطالبُ درسه قِراءةً. (قراءةً مصدر «قرأ» است.)

اُكْرِمْتُ الضیوفَ اِكْرَامًا. (اِكْرَامًا مصدر «اُكْرِمْتُ» است.)

بارم	آزمون شماره ۱- سطح متوسط [درس چهارم]
	الف) مهارت واژه‌شناسی (۲/۵ نمره)
۱	۱. تَرَجِمِ الكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطٌّ: خَافَ هِشَامٌ مِنْ أَنْ يَعْزِفَهُ أَهْلُ الشَّامِ وَ يَرْغَبُوا فِيهِ. هَذَا الَّذِي تَعْرِفُ الْبَطْحَاءَ وَطَأْتَهُ وَ الْبَيْتَ يَعْزِفُهُ وَ الْحُلَّ وَ الْحَرَمَ.
۰/۵	۲. اُكْتُبِ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ: (كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ) (اجْتَهَدَ - التَّوَّاضَعُ - جَدَّ - الْمَطَرُ - التَّكَبُّرُ) الف) ..... = ... ب) ..... ≠ .....
۰/۵	۳. عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: ☐ التَّعَلُّبُ ☐ الْحَوْتُ ☐ الدُّبُّ ☐ الزَّرَافَةُ
۰/۵	۴. اُكْتُبِ مَفْرَدَ هَذِهِ الْكَلِمَةِ: الْكِبَارِ:
	الف) مهارت ترجمه به فارسی (۸/۲۵ نمره)
۶/۵	۵. تَرَجِمِ هَذِهِ الْجُمَلِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ: (۱) وَ لَيْسَ قَوْلِكَ: مَنْ هَذَا؟ بِضَائِرِهِ الْعَرَبُ تَعْرِفُ مَنْ أَنْكَرْتَ وَ الْعَجْمُ. (۱) (۲) طَافَ هِشَامٌ وَ لَمَّا وَصَلَ إِلَى الْحَجَرِ لَمْ يَقْدِرْ أَنْ يَسْتَلِمَهُ لِكَثْرَةِ الْإِزْدِحَامِ. (۰/۷۵) (۳) عَلَّمَهُ الْوَالِدُ الْقُرْآنَ ثُمَّ رَحَلَ إِلَى خُلَفَاءِ بَنِي أُمَيَّةَ بِالشَّامِ وَ مَدَحَهُمْ وَ نَالَ جَوَائِزَهُمْ. (۱) (۴) الْأُمَهَاتُ يَجْتَهِدْنَ فِي تَرْبِيَةِ أَوْلَادِهِنَّ اجْتِهَادًا بِالْعَمَلِ. (۰/۷۵) (۵) إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ التَّوَّاضِعَ آلَةَ الْعَقْلِ وَ جَعَلَ التَّكَبُّرَ مِنْ آلَةِ الْجَهْلِ. (۰/۷۵) (۶) يَذْهَبُ الصِّيَادُونَ الْإِفْرِيقِيُّونَ إِلَى مَكَانٍ اخْتِفَاءً قَبْلَ نُزُولِ الْمَطَرِ وَ يَخْفِرُونَ التُّرَابَ الْجَافَّ لِصَيْدِهِ (۰/۷۵) (۷) مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَلْيَبْدَأْ بِتَعْلِيمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ. (۰/۷۵) (۸) إِذَا أَرَادَ اللَّهُ هَلَاكَ النَّمْلَةِ ، أُبَيَّتْ لَهَا جُنَاحَيْنِ. (۰/۷۵)
۰/۵	۶. اِئْتَنِّبِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ: الف) اِسْتَعْفَرْتُ اللَّهَ اِسْتِغْفَارَ الصَّالِحِينَ. (۱) از خدا قطعاً مانند نیکوکاران آمرزش خواستم. (۲) از خدا مانند نیکوکاران آمرزش خواستم. ب) اِنْ اُكْرِمْتَ اللَّئِيمَ تَمَرَّدَ. (۱) اگر شخص فرومایه را گرامی بداری نافرمانی می‌کند. (۲) اگر شخص فرومایه را گرامی می‌داشتی سپاسگزاری خواهد کرد.
۱/۲۵	۷. كَمِّلِ الْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجِمَةِ: الف) هَذَا ابْنُ خَيْرٍ عِبَادِ اللَّهِ كُلَّهُمْ هَذَا التَّقِيُّ النَّقِيُّ الطَّاهِرُ الْعَلَمُ این فرزند ..... همه بندگان خداست این ..... پاک و پاکیزه ..... است. ب) كَانَ هِشَامٌ يَنْظُرُ إِلَى الْحُجَّاجِ، إِذْ جَاءَ زَيْنُ الْعَابِدِينَ (ع) فَطَافَ بِالْبَيْتِ. هشام به حجّاج ..... زین العابدین (ع) آمد و خانه را ..... .
	ب) مهارت شناخت و کاربرد قواعد (۷/۷۵ نمره)
۲/۵	۸. تَرَجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا حَطٌّ ثُمَّ اُكْتُبْ نَوْعَهَا: (اسْتِمَاعٌ: گوش کردن) الف) لَا تَسْمِعِي إِلَى كَلَامِ سَيِّئٍ. ب) كُنَّا قَدْ اسْتَمَعْنَا إِلَى الْقُرْآنِ جَيِّدًا. ج) سَوْفَ أَسْمِعُ إِلَى رَأْيِكَ. د) لَنْ نَسْمِعَ إِلَى كَلَامِكَ. هـ) هَلْ تُرِيدُونَ أَنْ نَسْمِعُوا إِلَى كَلَامِي.
۲/۵	۹. عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطٌّ:

	<p>(ج) الأُمّهات يُجَلِّسْنَ أولادَهُنَّ في الصَّفِّ.</p> <p>(هـ) لا تَسْتَمِعُوا إلى كلامِ الآخرينَ.</p> <p>(د) ساعدوا الأصدقاءَ في دروسِهِم.</p> <p>(و) جالَسْتُ الأبرارَ.</p> <p>(امتتّع: خودداری کرد / فهِم: فهماند / أَجَلَسَ: نشاند / ساعد: کمک کرد / اسْتَمَعَ: گوش داد / جالَسَ: هم‌نشینی کرد)</p>
۰/۵	<p>۹. عَيِّنِ الفِعْلَ المُناسِبَ للفرَاغِ:</p> <p>(الف) هؤلاءِ المؤمناتُ ..... الفقراءَ.</p> <p>(ب) يا صديقتي ..... اليومَ إلى المكتبةِ.</p> <p>☐ يُسَاعِدُونَ ☐ يُسَاعِدَنَّ ☐ تُسَاعِدَنَّ</p> <p>☐ لا تَذْهَبُ ☐ لا تَذْهَبِي ☐ لا تَذْهَبُ</p>
۲/۲۵	<p>۱۰. عَيِّنِ المَحَلَّ الإعرابيَّ للكلماتِ التي تحتها خطُّ:</p> <p>الحُقَّاشُ هو الحيوانُ اللَّيُونُ الوحيدُ الذي يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرانِ.</p> <p>إنَّا نحنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ القُرْآنَ تَنْزِيلاً.</p> <p>إشْتَرَيْتُ أنواعَ الفاكهةِ إِلا أَناناسُ.</p> <p>ذَهَبَ صديقي إلى المدرسةِ و هو ضاحِكٌ.</p> <p>هو يَسْكُنُ في قريةٍ بِطُرودِ.</p>
۰/۲۵	<p>۱۱. عَيِّنِ الجُملةَ التي فيها أَسلوبُ الحصرِ:</p> <p>(الف) تَغْفِرُ اللهُ الذُّنوبَ إِلا الشُّرْكَ باللهِ.</p> <p>(ب) لا يَذْهَبُ اليومَ إلى المدرسةِ إِلا سعيدٌ.</p> <p>(ج) لا يَخافُ المؤمنُ أحداً إِلا اللهُ.</p> <p>☐</p> <p>☐</p> <p>☐</p>
۰/۵	<p>۱۲. عَيِّنِ الصَّحيحَ في الإعرابِ و التَّحليلِ الصَّريِّ لِمَا أُشيرَ إليه بخطُّ:</p> <p>اضْبُرُوا عَلَى المَشاكلِ صَبِراً.</p> <p>(الف) اضْبُرُوا:</p> <p>(۱) فَعْلٌ ماضٍ، معلوم، الجملة فعلية</p> <p>(۲) فَعْلٌ امر، معلوم، الجملة فعلية</p> <p>(ب) صَبِراً:</p> <p>(۱) اسم، مفرد، مذکر، معرفة بالعلمية/مفعول مطلق</p> <p>(۲) اسم، مفرد، مذکر، نكرة/مفعول مطلق للتأكيد</p> <p>☐</p> <p>☐</p> <p>☐</p> <p>☐</p>
۲	<p>۱۳. عَيِّنِ اسْمَ الفاعلِ و اسْمَ المفعولِ و اسمَ المبالغةِ و اسمَ المكانِ و اسمَ التَّفضيلِ في ما يلي: (۸ أسماء)</p> <p>الحكمة لاتعمُرُ في قلبِ المتكبرِ الجبارِ. الإنسان يقدرُ أن يجِدَ غذاءً فكرياً في كُلِّ مَوْضوعٍ.</p> <p>لاباسَ أجملُ من العافيةِ. حصَدَ المزارعُ المحصولاتِ في المزرعةِ.</p> <p>حصَلَتِ الفائزةُ الأولى على ذَهَبِ.</p>
۰/۵	<p>(۵ مهلات درك و فهم (۲ نمره)</p> <p>۱۴. عَيِّنِ الجُملةَ الصَّحيحةَ و غيرِ الصَّحيحةِ حَسَبَ الحقيقةِ و الواقعِ:</p> <p>(الف) دُبُّ الباندا عندَ الولادةِ أصغرُ حجماً مِنَ الفأرِ.</p> <p>(ب) الفَحْرُ بالنَّسبِ أمرٌ ممدوحٌ دائماً.</p> <p>☐</p> <p>☐</p>
۱	<p>۱۵. اقرأ النِّصَّ التالي ثمَّ أَجِبْ عن الأَسئلةِ التالية:</p> <p>سمكةُ السَّهْمِ من أعجَبِ الأسماكِ في الصيدِ. إنها تُطَلِّقُ قَطراتِ الماءِ مُتتاليةً من فَمِها إلى الهواءِ بِقُوَّةٍ تُشْبِهُ إطلاقَ السَّهْمِ و تُطَلِّقُ السَّهْمَ المائيَّ في اتِّجاهِ الحَشَرَاتِ فوقِ الماءِ، و عندَ ما تَسْقُطُ الحَشَرَةُ على سَطْحِ الماءِ تَبَلَّعُها حيَّةٌ. هَواةُ أسماكِ الرِّينَةِ مُعجَبونَ بهذهِ السَّمكةِ، ولكنَّ تَغذيتَها صَعبةٌ عليهم. لأنَّها تُجِبُّ أَنْ تَأْكُلَ الفرائِسَ الحيَّةِ.</p> <p>(۱) كيف تُطَلِّقُ سمكةُ السَّهْمِ قَطراتِ الماءِ؟</p> <p>(۲) بِمِ تشبهُ قَطراتُ الماءِ؟</p> <p>(۳) متى تَأْكُلُ سمكةُ السَّهْمِ الحشراتِ؟</p> <p>(۴) لماذا تَغذيةُ هذهِ السمكةِ صعبةٌ على هَواةِ الأسماكِ؟</p>
۰/۵	<p>۱۶. أَجِبْ حَسَبَ الصُّورةِ:</p> <p>(الف) ماذا يَفْعَلُ الطَّالِبُ؟</p> <p>(ب) أينَ جَلَسَ الطَّالِبُ؟</p>

مروری بر نکات مهم مهارت قواعد در درس پایه

اسم از نظر جنس: } مذکر: مثل (المُعَلِّم)
مؤنث: مهم ترین علامت آن «ة» است، مثل: المَعْلَمَة

بعضی اسمها «ة» ندارند ولی مؤنث هستند مثل اُمُّ، در اسمهای جمع، برای تشخیص جنس به مفرد آن توجه کنید.

اسم از نظر تعداد: } مفرد: دلالت بر «یکی» می کند؛ المَعْلَم / المَعْلَمَة
مثنی: دلالت بر دو تا می کند؛ (اسم مفرد + «ان» یا «ین»)، مثل:
المُعَلِّمَان - المَعْلَمَتَان / المَعْلَمِین - المَعْلَمَتِین
جمع: دلالت بر بیش از دو تا می کند.
انواع جمع: } سالم مذکر: اسم مفرد + «ون» یا «ین»؛ مثل: المَعْلَمُون / المَعْلَمِین
سالم مؤنث: اسم مفرد + «ات»؛ مثل: المَعْلَمَات
مکسّر: مفرد کلمه تغییر می کند؛ مثل کتاب ← کُتِبَ

اسم اشاره: } نزدیک } نزدیک: مذکر: هذا (ذا) - هذان، هذین- هؤلاء (این- این دو - اینها)
مؤنث: هذه- هاتان، هاتین- هؤلاء
دور } مذکر: ذلک (ذاک) - اولئک (آن- آنها)
مؤنث: تلک- اولئک

برای اشاره به جمعهای غیرانسان «هذه و تلک» به کار می رود.

ضمایر: } آنهایی که به طور مستقل می آیند: } اول شخص: أنا / نحن / من / ما
دوم شخص: أنت، إنت / أنتما / أنتم، أنتن (تو / شما / شما)
سوم شخص: هو، هي / هما / هم، هن (او / ایشان / ایشان)
آنهایی که به کلمه دیگری می چسبند: } اول شخص: ي / نا
دوم شخص: ك، كِ / كما / كم، كن
سوم شخص: ه، ها / هما / هم، هن

انواع فعل: } ماضی: فَعَلَ: انجام داد
ماضی منفی: ما فَعَلَ: انجام نداد
مضارع: يَفْعَلُ: انجام می دهد
مضارع منفی (نفی): لا يَفْعَلُ: انجام نمی دهد
مستقبل: سَيَفْعَلُ / سوف يَفْعَلُ: انجام خواهد داد
ماضی استمراری: كان يَفْعَلُ: انجام می داد
ماضی بعید: كان فَعَلَ (= كان قد فَعَلَ = انجام داده بود)
امر: اِفْعَلْ: انجام بده
نهی: لا تَفْعَلْ: انجام نده

وزن کلمه

اکثر کلمهها سه حرف اصلی دارند (۳ حرف اصلی = ریشه کلمه) و بقیه حروف زائد هستند.
پیدا کردن وزن: قرار دادن «ف. ع. ل» به جای سه حرف اصلی
مکتوب: مفعول
کاتب: فاعل ← ف. ع. ل = ک. ت. ب

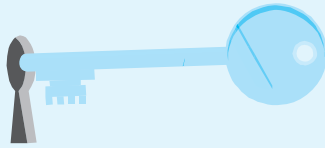
موصوف و صفت } موصوف ← اسمی که دارای یک ویژگی است.
صفت ← ویژگی یک اسم (در عربی صفت از نظر معرفه یا نکره بودن، جنس، تعداد و اعراب (شبهه موصوف است).
موصوف است.)

جمله بعد از اسم نکره

- جمله‌ای است که بعد از یک اسم نکره بیاید و به همراه «که» ترجمه شود، آن را توصیف می‌کند.
- گاهی بین این جمله و اسم نکره فاصله می‌افتد. و لازم نیست که جمله توصیفی بلافاصله بعد از اسم نکره قرار بگیرد.
- جمله‌ای که بعد از حروفی مانند «و، ف، ثَمَّ، أَوْفَ أَمْ» قرار بگیرد نمی‌تواند جمله توصیفی باشد.
- اگر در ابتدای جمله یک فعل آمده باشد این فعل روی ترجمه فعلی که در جمله توصیفی است از نظر زمان اثر می‌گذارد و فعل دوم مطابق شرایط جمله ترجمه می‌شود. به این صورت:
  - ماضی + مضارع ← ماضی استمراری
  - ماضی + ماضی ← ماضی بعید یا ساده
  - مضارع + مضارع ← مضارع التزامی یا اخباری

حالت‌های فعل مضارع

- تأثیر حروف «آن، گی، لکی، حتی، ل» بر فعل مضارع:
  - تغییر معنای مضارع به معادل مضارع التزامی در فارسی
  - تغییر در ظاهر مضارع به جز در «يَفْعَلْنَ» و «تَفْعَلْنَ»
- تأثیر «لن» بر فعل مضارع:
  - تغییر معنای مضارع به آینده منفی در فارسی
  - تغییر در ظاهر مضارع به جز در فعل‌های مشابه «يَفْعَلْنَ و تَفْعَلْنَ» (أَنْ يَفْعَلَ / أَنْ يَفْعَلُوا / أَنْ يَفْعَلْنَ)
- نکته:
  - «آن» را با «إن» اشتباه نگیرید.
  - «ل» اگر بر سر مضارع بیاید ممکن است معادل «باید» و یا «تا، برای اینکه» باشد.
  - در این رابطه برای تشخیص به معنی فعل مضارع در جمله و تغییرات ظاهری فعل مضارع دقت کنید.
- کم + مضارع:
  - تأثیر بر ظاهر فعل ← انتهای فعل مضارع مانند فعل امر می‌شود. (لَمْ يَذْهَبْ)
  - معنی ← ماضی ساده یا نقلی منفی (نرفت - نرفته است)
- نکته
  - «لَمْ» را با «لَمْ» اشتباه نگیرید.
  - لَمْ يَذْهَبْ: نرفت
  - لَمْ يَذْهَبْ: برای چه می‌رود؟
- لای نهی + مضارع:
  - تأثیر بر ظاهر فعل ← انتهای فعل مضارع مانند فعل امر می‌شود. (لَا يَذْهَبْ)
  - معنی:
    - در مضارع‌های دوم شخص: معادل امر منفی (لَا تَذْهَبْ: نرو)
    - در سایر ساخت‌های مضارع: معادل مضارع التزامی منفی (لَا يَذْهَبْ: نباید برود)
    - فعلی نهی همان فعل مضارع است.
- نکته: فعل نفی را با نهی اشتباه نگیرید. در فعل نفی (مضارع منفی، ظاهر مضارع تغییری نمی‌کند). (لَا يَذْهَبْ: نمی‌رود)
- اگر «لا» بعد از «آن» بیاید معادل مضارع التزامی منفی می‌شود و آخر فعل مضارع به گونه‌ای تغییر می‌کند که با آوردن «آن» تغییر می‌کند: آن لایذهب: که نرود
- لام (ل) امر + مضارع
  - تأثیر بر ظاهر فعل ← انتهای فعل مضارع مانند فعل امر می‌شود. (لِيَذْهَبْ)
  - معنی ← معادل مضارع التزامی (باید برود)
- نکته:
  - این نوع از «ل» بر سر مضارع‌های دوم شخص نمی‌آید.
  - این نوع از «ل» بعد از «فَ وَ، ثُمَّ» ساکن می‌شود. (فَلْيَذْهَبْ: پس باید برود.)

۷. الف) نگاه نکن (۰/۲۵) نهی (۰/۲۵) / ب) نگاه می‌کردم (۰/۲۵) ماضی استمراری (۰/۲۵) / ج) نگاه کنید (۰/۲۵) امر (۰/۲۵) / د) نگاه نکرده‌اید (۰/۲۵) مضارع (چون با لم آمده به صورت ماضی منفی ترجمه شده) (۰/۲۵) / ه) نگاه کردی (۰/۲۵) ماضی (۰/۲۵)
۸. اللّهُ: مفعول (۰/۲۵) * ذکراً: مفعول مطلق نوعی (۰/۲۵) * کثیراً: صفت (۰/۲۵) * هذا: مبتدا (۰/۲۵) * ابنُ: خبر (۰/۲۵) * القومُ: مستثنی (۰/۲۵) * أصدقاء: مفعول (۰/۲۵) * فَرِحینَ: حال (۰/۲۵)
۹. اسم فاعل: المتواضع (۰/۲۵) / المتکبرُ (۰/۲۵) * اسم مفعول: المحبوب (۰/۲۵) / المحاصيل (جمع محصول) (۰/۲۵) * اسم مکان: مطار (۰/۲۵) * اسم تفضیل: أجَلُّ (۰/۲۵) / خیرُ (۰/۲۵) * اسم مبالغه: جَبَّار (۰/۲۵)
۱۰. اجتهاداً: این دانش‌آموزان در درس‌هایشان بسیار تلاش می‌کنند. (۰/۵)
۱۱. الف) تَقَاعَدُوا (۰/۲۵) / ب) أَحْسِنِ (۰/۲۵) / ج) تَخْرُجْ (۰/۲۵)
۱۲. الف) گزینه «الف» صحیح است. (۰/۲۵) / حاجیان برای انجام مناسک حج در اطراف خانه خدا بارها طواف می‌کنند / ب) گزینه «ب» صحیح است. (۰/۲۵) / برگ زیتون نماد صلح است.

پاسخنامه تشریحی سطح دشوار (۲) ..... درس ۴

۱. یَسْتُرُ: پنهان می‌کند (۰/۲۵) * الجفّاف: خشکی (۰/۲۵) * غِلاف: پوشش (۰/۲۵) * اللّیّم: فرومایه (۰/۲۵)
۲. الف) النّقی = الطّاهر (پاک) (۰/۲۵) / ب) عَرَفَ (شناخت) ≠ أنْكَرَ (ناشناخته شمرد) (۰/۲۵)
۳. حَدَّثَ به معنی سخن گفتن با سایر کلمات که همگی به معنی آشکارا کرد می‌باشند تناسب ندارد. (۰/۲۵)
۴. شدیده (۰/۲۵)
۵. ۱) در حالی که هشام به حاجی‌ها نگاه می‌کرد (۰/۲۵) ناگهان زین العابدین (ع) آمد (۰/۲۵) و خانه را طواف کرد. (۲ / ۰/۲۵) پدر گفت: این پسر است (۰/۲۵) نزدیک است که شاعری بزرگ شود (۰/۲۵) و امام گفت: ای صاحب فرزند (۰/۲۵) به او قرآن بیاموز (۰/۲۵) / ۳) پایت را به اندازه گلیمت دراز کن. (۰/۵) / ۴) هنگام سختی‌ها برادران (دوستان) شناخته می‌شوند. (۰/۵) / ۵) باید ادب‌آموزی‌اش (۰/۲۵) پیش از زبانش (۰/۲۵) با کردارش باشد. (۰/۲۵) / ۶) کشت در دشت می‌روید (۰/۲۵) و بر تخته سنگ نمی‌روید. (۰/۲۵) / ۷) آیا می‌دانی که (۰/۲۵) خفاش تنها حیوان پستانداری (۰/۲۵) است که (۰/۲۵) قادر به پرواز کردن است. (۰/۲۵) / ۸) آیا می‌دانی که تعداد مورچگان (۰/۲۵) در جهان نزدیک به یک میلیون بار (۰/۲۵) بیشتر از شمار آدمیان است. (۰/۲۵) / ۹) این ماهی بیش از یک سال به خوابی عمیق می‌رود (۰/۵) و به آب و خوراک و هوا احتیاج ندارد. (۰/۵) / ۱۰) زرافه لال است (۰/۲۵) و تارهای صوتی ندارد. (۰/۵)

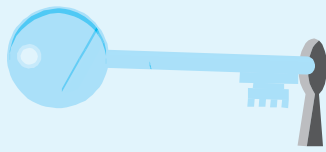

۶. الف) «۲» (۰/۲۵) «صبراً» مفعول مطلق نوعی است و در ترجمه آن قطعاً نمی‌آید. / ب) «۱» (۰/۲۵) کان + فعل ماضی = معادل ماضی بعید (۰/۲۵) / الف) سرزمین مکه (۰/۲۵) * قدمگاهش (۰/۲۵) * بیرون و محدودهٔ احرام (۰/۲۵) / ب) پیشوا (۰/۲۵) * قرار دهد (۰/۲۵) * شروع کند (۰/۲۵)
۸. الف) نیکی کنید (۰/۲۵) / امر (۰/۲۵) / ب) نیکی خواهیم کرد (۰/۲۵) / مستقبل (۰/۲۵) / ج) نیکی کرده بودید (۰/۲۵) / ماضی بعید (۰/۲۵) / د) نیکی نکرده‌اند (۰/۲۵) / مضارع (چون با لم آمده به صورت ماضی منفی ترجمه شده) (۰/۲۵) / ه) نیکی کنید (نیکی کردید) (۰/۲۵) / ماضی (۰/۲۵)
۹. الحکمة: مبتدا (۰/۲۵) * تَعَمَّرُ: خبر (۰/۲۵) * المتواضع: مضاف‌الیه (۰/۲۵) / تنزیلاً: مفعول مطلق (۰/۲۵) * هُ: مفعول (۰/۲۵) * أهْلُ: فاعل (۰/۲۵) / و هو جالسٌ: جمله حالیه (۰/۲۵) * الشّجرتین: مضاف‌الیه (۰/۲۵)
۱۰. توکَّل: مفعول مطلق (۰/۲۵) نوعی (۰/۲۵) * این مردم بر خدا مانند مؤمنان توکل می‌کنند. (۰/۵)
۱۱. اسم فاعل: الفائزَةُ (۰/۲۵) * اسم مفعول: المَجْرَبُ (۰/۲۵) * اسم تفضیل: الأولى (۰/۲۵) * اسم مبالغه: غَفَّار (۰/۲۵)
۱۲. الف) الحُوت (۰/۲۵) / ب) الإِزْدِحامُ (۰/۲۵)
۱۳. ۱) الجَبَّار (۰/۲۵) / ۲) إِنْ (أَنْ) (۰/۲۵) / ۳) المتواضع (المتکبرُ) (۰/۲۵) / ۴) التکبُّرُ (۰/۲۵) / ۵) گزینه «الف» نادرست است. (۰/۲۵) / گزینه «ب» درست است. (۰/۲۵)

پاسخنامه تشریحی آزمون (۱) ..... درس ۲

۱. عَلَّقَ: آویخت (۰/۲۵) * الفأس: تبر (۰/۲۵) * تَطَلَّقَ: رها می‌کند (۰/۲۵) / مُتتالِبَةٌ: پی‌درپی (۰/۲۵)
۲. الف) قَدِّفَ = رَمَى (انداخت) (۰/۲۵) / ب) الحرب (جنگ) ≠ السّلام (صلح) (۰/۲۵)
۳. الخُفّاش (۰/۲۵) حیوانی پستاندار است و با سایر پرندگان یعنی کلاغ، گنجشک و کبوتر تناسب ندارد. (۰/۲۵)
۴. الهاوي (۰/۲۵)
۵. ۱) آیا انسان می‌پندارد که بیهوده رها می‌شود. (۰/۵) / ۲) قرآن در باره کیشمکش پیامبران (۰/۲۵) با مردمان کافرشان با ما صحبت کرده است. (۰/۲۵) / ۳) حج خانه (خدا) بر مردم (۰/۲۵) بر کسانی که بتوانند (۰/۲۵) به آن راه یابند واجب الهی است. (۰/۲۵) / ۴) تجربه‌ها ما را از کتاب‌ها بی‌نیاز نمی‌کنند (۰/۵) / چون که کتاب‌ها در گذر هزاران سال تجربه‌های ملت‌ها هستند. (۰/۵) / ۵) و این گفته تو که «این کیست؟» زبان‌رساننده به او نیست (۰/۵) / عرب و غیرعرب کسی را که تو نشناختی می‌شناسند. (۰/۵) / ۶) افتادن جوجه‌ها صحنه‌ای بسیار ترسناک است ولی هیچ گریزی از آن نیست. (۰/۵) / ۷) دوستش ماشین آنها را با تراکتور کشید (۰/۵) / و آن را به ایستگاه تعمیر ماشین برد. (۰/۲۵) / ۸) هیچ فصلی گرم‌تر از تابستان نیست. (۰/۵) / ۹) قطعاً

پاسخنامه تشریحی از من ۲

۱. لَجَأً: پناه برد (۰/۲۵) * حَظِيٌّ: بخت من (۰/۲۵) * مُدٌّ: دراز کن (۰/۲۵)
* كَسَاءٌ: جامه (۰/۲۵)

۲. الف) أَعَانَ = سَاعَدَ (کمک کرد) (۰/۲۵) / ب) رَحَّصَ (ارزان شد) ≠ غَلَا (گران شد) (۰/۲۵)

۳. المیزان (۰/۲۵) به معنی ترازو با سایر کلمات که همگی به معنی مکان هستند تناسب ندارد.

۴. آلف (۰/۲۵)

۵. ۱) مردم شروع به پیج پیچ کردند (۰/۲۵) به راستی که بت سخن نمی گوید (۰/۲۵) ابراهیم فقط قصد مسخره کردن بت هایمان را دارد. (۰/۵) / ۲)

ای دخترم (دخترکم) غار بالای کوهی بلند واقع است (۰/۵) فقط افراد

قدرتمند می توانند از آن بالا روند (۰/۲۵) و تو می دانی که پیام درد

می کند. (۰/۲۵) عقاد ادیب و روزنامه نگار و اندیشمند مصری است

(۰/۵) چون که این عمل لذت بخش تر و سودمندتر از خواندن موضوعات

گونگون است. (۰/۵) / ۴) فرزدق دوستدار اهل بیت (ع) بود (۰/۲۵) و

عشق خود را نزد خلفای بنی امیه پنهان می کرد (۰/۵) ولی در زمان

هشام آن را آشکار کرد. (۰/۲۵) / ۵) آیا می دانی که زرافه لال است و

تارهای صوتی ندارد. (۰/۵) و سست نشوید اندوهگین نشوید در حالی

که شما برتر هستید. (۰/۵) / ۶) هیچ لباسی زیباتر از تندرستی نیست.

(۰/۵) / ۷) ای کاش همه شهرهای کشور را ببینم. (۰/۵) / ۸) کشاورز

را دیدم در حالی که محصولات را جمع می کرد. (۰/۵) / ۹) مادران در

تربیت فرزندانشان بسیار تلاش می کنند. (۰/۵) / ۱۰) خداوند با موسی

قطعا سخن گفت. (۰/۵)

۶. الف) گزینه «۱» صحیح است. (۰/۲۵) چون مستثنی منه حذف شده

است جمله در اسلوب حصر است. / ب) گزینه «۲» صحیح است.

(۰/۲۵) کان + فعل مضارع = معادل ماضی استمراری فارسی

۷. قرار داده شد (۰/۲۵) تنگ می شود (۰/۲۵) فراخ می شود (۰/۲۵) می بلعد. (۰/۲۵)

۸. الف) خودداری نخواهم کرد (۰/۲۵) / ب) باید بفهمانم (۰/۲۵) / ج)

می نشانند (۰/۲۵) / د) کمک کردند (۰/۲۵) / ه) گوش ندهید (۰/۲۵) /

و) هم نشینی کردم (۰/۲۵)

۹. الف) يُسَاعِدَنَّ (۰/۲۵) چون هُوَ لِإِ الْمُؤْمَنَاتُ جمع مؤنث است فعل به

صورت جمع مؤنث غایب (سوم شخص جمع مؤنث) به کار می رود. / ب)

لَا تَذْهَبِي (۰/۲۵) باتوجه به به کار رفتن منادا فعل لازم است به صورت

مخاطب (دوم شخص) به کار رود و چون صِدِيقَةٌ مؤنث است فعل مفرد

مؤنث به کار می رود.

۱۰. الف) الحَفَاشُ: مبتدا (۰/۲۵) * اللَّبُونُ: صفت (۰/۲۵) * الطَّيْرَانِ: مجرور به

حرف جر (۰/۲۵) * الْقُرْآنُ: مفعول (۰/۲۵) * تَنْزِيلًا: مفعول مطلق

تأکیدی (۰/۲۵) * أَنَا نَاسٌ: مستثنی (۰/۲۵) * صِدِيقِي: فاعل (۰/۲۵)

و هو ضاحكٌ: حال (۰/۲۵) * سِگْنٌ خبر (۰/۲۵)

ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم (۰/۲۵) امید است شما خردورزی کنید. (۰/۲۵) / ۱۰) دانش آموزان را می بینم (۰/۲۵) در حالی که بسین دو

درخت نشسته اند. (۰/۲۵) / ۱۱) خودتان را به طور دقیق محاسبه کنید

(۰/۵) / ۱۲) به مادرم در کارهای خانه قطعاً کمک کردم. (۰/۵)

۶. الف) «۲» (۰/۲۵) باتوجه به این که جمله دارای مستثنی منه (کتاباً)

است. جمله در اسلوب حصر نیست. / ب) «۲» (۰/۲۵) کان + فعل

ماضی = معادل ماضی بعید فارسی

۷. پایم (۰/۲۵) درد می کند (۰/۲۵) مواد آرایشی (۰/۲۵) شکار می شود (۰/۲۵)

۸. الف) بازنشسته شدم (۰/۲۵) / ب) بفرستید (۰/۲۵) / ج) صحبت

نمی کنیم (۰/۲۵) / د) ارزان نخواهد شد (۰/۲۵) / ه) تلاش کنی (تلاش

کردی) (۰/۲۵) / و) نفهمیدم (نفهمیده ام) (۰/۲۵)

۹. الف) كَتَبْتُ (۰/۲۵) : با توجه به اَمْسِ (دیروز) فعل ماضی برای جای

خالی مناسب است. / ب) يُسَاعِدُ (۰/۲۵) باتوجه به این که فاعل

(الطَّلَابُ) پس از فعل آمده است فعل باید مفرد باشد.

۱۰. كَلُّ: مبتدا (۰/۲۵) * مَسْلَمٌ: مضاف الیه (۰/۲۵) * الْأَمَاكِنُ: مفعول (۰/۲۵)

المقدَّسة: صفت (۰/۲۵) * يَشْتَأَفُ: خبر (۰/۲۵) * ضعيفاً: حال (۰/۲۵)

الطَّلَابُ: فاعل (۰/۲۵) * المدرِّسة: مجرور به حرف جر (۰/۲۵) * و هم

راکبون: حال (۰/۲۵)

۱۱. گزینه «الف» صحیح است (۰/۲۵) . در این عبارت مستثنی منه به کار

نرفته است و جمله در اسلوب حصر است. در گزینه های دیگر التَّمَارِينِ

و الجمالِ مستثنی منه هستند.

۱۲. الف) أَصَافُ: گزینه «۱» صحیح است (۰/۲۵) . در گزینه «۲» باب

مفاعله و فاعله العقاد نادرست اند.

ب) المكتبة: گزینه «۲» صحیح است (۰/۲۵) . در گزینه «۱» اسم فاعل

و مضاف الیه نادرست اند.

۱۳. اسم فاعل: الْمُتَعَدِّدَةُ، مَبْشُرِينَ و مُنْذِرِينَ (هر مورد ۰/۲۵) * اسم مفعول:

الموضوعات، المرسلین (هر مورد ۰/۲۵) * اسم مبالغه: أَمَارَةٌ و نَظَارَةٌ (هر

مورد ۰/۲۵) * اسم مکان: مَتَجَرٌ (۰/۲۵) * اسم تفضیل: أَمْتَعٌ (۰/۲۵) (ذکر

۸ مورد کافیت)

۱۴. گزینه «الف» صحیح است. (۰/۲۵) (تیسفون واقع در نزدیکی بغداد

پایتخت ساسانی ها بود.)

گزینه «ب» صحیح است. (۰/۲۵) (شانه عضوی از اعضای بدن است که

بالای تنه واقع است.)

۱۵. ۱) يَبْنِي عِشَّةً فَوْقَ جِبَالٍ مُرْتَفِعَةٍ. (۰/۲۵) / ۲) يَرِيدُ مِنْهَا أَنْ تَقْفِرَ مِنْ

عُشَّهَا الْمُرْتَفِعِ. (۰/۲۵) / ۳) يَنْتَظِرُ الْوَالِدَانِ أَسْفَلَ الْجَبَلِ وَ يَسْتَقْبَلَانِ

فِرَاخَهُمَا. (۰/۲۵) / ۴) تَصْطَدُّمُ الْفِرَاخِ بِالصُّخُورِ عِدَّةً مَرَّاتٍ

۱۶. الف) فی هذه الصُّورَةِ خمسَةٌ طُيُورٌ (۰/۲۵) (ذکر عدد خمسة یا خمسٌ

کافی است) / ب) تَذَهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ صَبَاحًا (فِي الصُّبْحِ) (۰/۲۵)